

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Filipem Skřivanem ve věci

žalobce: I. Y., nar. X, st. příslušnost X
zastoupen Mgr. Vratislavem Tauberem, advokátem
sídlem nám. 28. října 1898/9, Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 7. 2021, č. j. OAM-896/ZA-ZA12-ZA03-2020,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný neshledal, že by žalobce mohl v zemi původu pociťovat obavy z pronásledování, a to ani vzhledem k jeho 1kurdskému původu. Důvody žádosti jsou dle žalovaného převážně

ekonomické. Žalobce žil ve vesnici u turecko-syrské hranice, kde turecká armáda provádí operace proti povstalcům, dle informací žalovaného však tyto akce probíhají především na syrské straně hranice a turecká armáda dbá, aby v oblasti netrpěla infrastruktura ani civilisté. Pokud by pak žalobce přesto v místě bydliště pociťoval problémy, nabízí se mu možnost vnitřního přesídlení.

II. Obsah žaloby

2. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu. Uvádí, že žije v zemi původu v oblasti blízko syrských hranic, kde nadále probíhá, byť snad v latentní fázi, ozbrojený konflikt, při kterém dochází k ohrožení civilistů. Kromě toho je zde častá přítomnost a přesuny armády a velké množství uprchlíků. To znemožňuje žalobci najít práci a živit sebe a svoji rodinu. Nejzávažnějším důvodem žalobcovy žádosti je ohrožení způsobené probíhajícím ozbrojeným konfliktem, což je důvodem pro doplňkovou ochranu.
3. Zdánlivě by žalobce mohl svou situaci vyřešit přesídlením v rámci země původu, o což se také pokusil. Po přesídlení však nenašel práci, a to zejména kvůli příslušnosti ke kurdské menšině. Žalobce má za to, že z těchto důvodů v podstatě čelí pronásledování z důvodu příslušnosti ke kurdské menšině. Odkazuje přitom i na možnost udělení humanitárního azylu.
4. Nepochopitelná je úvaha žalovaného, že po prvotním neúspěchu žádosti žalobce o vízum se žalobce měl české úřadnice řádně vyptat na důvody neudělení českého víza. Neudělení víza měl řádně odůvodnit správní orgán. Za dané situace skutečně nezbylo žalobci, než přicestovat do České republiky bez víza a následně podat žádost o mezinárodní ochranu. Žalobce proto navrhuje, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve svém odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, které pokládá za zákonné a správné. Z informací o zemi původu nevyplývá, že by v Turecké republice v současné době docházelo k diskriminaci Kurdů ve smyslu zákona o azylu, což vyplývá i z dlouhodobé judikatury Nejvyššího správního soudu. Předmětem tohoto řízení není zjišťování, z jakého důvodu nebylo žalobci uděleno pracovní vízum. Žalobce si v Istanbulu a Burse hledal pouze práci pekaře, avšak i v zemích s vyspělými demokratickými standardy tisíce osob nevykonává práci, k níž mají kvalifikaci či jsou v této vyučeni, ale musí hledat i zaměstnání ve zcela jiném oboru. V Istanbulu si obstaralo živobytí cca 4 miliony Kurdů. Pokud má žalobce obavy pobývat v blízkosti syrských hranic, má možnost přesídlit v rámci rozsáhlého území Turecké republiky na jiné místo. Ekonomické problémy v zemi původu nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný proto navrhuje, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

6. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná.
7. Žaloba **není** důvodná.

8. Žalobce nejprve uvádí, že nejzávažnějším důvodem jeho žádosti je probíhající ozbrojený konflikt na turecko-syrské hranici, přičemž odkazuje na § 14a odst. 1 ve spojení s § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, tj. hrozící skutečné nebezpečí vážné újmy z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.
9. Podmínkou přiznání doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 zákona o azylu je skutečnost, že žadateli hrozí reálné nebezpečí (k výkladu tohoto pojmu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 – 82) vážné újmy.
10. Obecně platí, že nebezpečí, kterým je všeobecně vystaveno obyvatelstvo jednotlivé země nebo jeho část, sama o sobě nepředstavují konkrétní ohrožení, které by mohlo být hodnoceno jako vážná újma (bod 35 preambule Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011, dále jen „kvalifikační směrnice“). Pouze v situaci ozbrojeného konfliktu [§ 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu] judikatura dovodila, že výjimečně může reálné nebezpečí vážné újmy existovat v případě vysoké intenzity nerozlišujícího násilí, které způsobuje, že civilista již z pouhého důvodu své přítomnosti na daném území bude čelit skutečnému ohrožení svého života nebo lidské důstojnosti (srov. rozsudek Soudního dvora EU ve věci C-465/07, *Elgafaji*). V nynějším případě ovšem nic nenasvědčuje tomu, že by toto byl případ situace v místě bydliště žalobce.
11. Sám žalobce vypověděl, že žije blízko turecko-syrské hranice, kde jsou neustálé vojenské přesuny a napětí, hodně tam jezdí vojáci a je velmi těžké najít tam práci. Při pohovoru doplnil, že je na místě velké množství syrských uprchlíků, kteří utekli ze Sýrie před válkou.
12. S těmito skutečnostmi se žalovaný vypořádal na str. 6 napadeného rozhodnutí, kde s odkazem na informaci Ministerstva vnitra – Turecko: Politická a bezpečnostní situace v zemi z května 2021 a informace Turecko – Sýrie: Situace na turecké straně hranice z dubna 2020 – dovodil, že v zemi v současné době neprobíhá žádný ozbrojený konflikt. Na jihovýchodě země provádí turecká armáda operace proti povstalcům z PKK. Při turecko-syrské hranici však dbají turecké síly na to, aby neublížily spojeneckým vojákům v oblasti a aby neutrpěla infrastruktura a civilisté. Většina bojových akcí se odehrává na syrské straně hranice, nikoliv na turecké straně hranice.
13. Toto hodnocení dle krajského soudu odpovídá informacím ze shromážděných zpráv o zemi původu. Naposledy zmíněná zpráva uvádí, že dne 9. 10. 2019 zahájila turecká armáda na severu Sýrie operaci „Pramen míru“ s cílem dosáhnout stažení Kurdských milic na území Sýrie z oblastí blízko hranic. Poté bylo dosaženo dohody, podle níž se Kurdští bojovníci měli stáhnout 30 km zpět do vnitrozemí a oblast na syrské straně hranice je pod kontrolou turecko-ruských hlídek. Navzdory příměří probíhaly na severu ojedinělé střety, z nichž se obviňovaly obě strany. Tato ofenziva se civilistům zejména na syrské straně hranice nevyhnula. Zároveň bylo zaznamenáno v počátku konfliktu i zabití 6 civilistů na turecké straně hranice minometnými a raketovými střelami vypálenými kurdskými bojovníky. Takto popsany ojedinělý incident však dle krajského soudu nepostačí pro závěr, že na dotčeném území na turecké straně hranice v současnosti probíhá ozbrojený vojenský konflikt, v důsledku jehož intenzity hrozí reálné nebezpečí vážné újmy všem přítomným civilistům.

14. Ostatně ani žalobce ve své výpovědi (z níž žalovaný v řízení primárně vychází) nepopisuje probíhající vojenské operace v místě bydliště žalobce. Zmiňuje se o přesunech vojáků a vojenské techniky a velkém množství syrských uprchlíků. Posledně zmiňovaná okolnost, tj. množství uprchlíků před válkou v Sýrii, taktéž nasvědčuje spíše tomu, že zde přímo vojenský konflikt neprobíhá. Také v žalobě žalobce uvádí, že vojenský konflikt probíhá „v latentní fázi“. Žádné zprávy, z nichž by se bezpečnostní situace v dané oblasti v současné době popisovala jinak, doloženy taktéž nebyly (příčemž krajskému soudu je známo, že v minulosti byla zřejmě situace odlišná).
15. Pokud by přesto žalobce pociťoval v místě svého bydliště problémy, mohl by dle žalovaného využít možnosti vnitřního přesídlení. Kurdové žijí v celém Turecku, velká část Kurdů je zastoupena ve velkých městech, kde obecně obyvatelé nacházejí větší šanci pracovního uplatnění.
16. Krajský soud si je vědom obecného východiska, že vedle „právní možnosti“ vnitřního přesídlení je třeba zkoumat rovněž jeho reálnou proveditelnost s ohledem na možnost usadit se v jiné části země a zajistit si tam své základní životní potřeby, přičemž je třeba přihlédnout k individuálním okolnostem (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 10. 2020, čj. 5 Azs 73/2019 – 61). Shora uvedené úvahy žalovaného však krajský soud vnímá jako doplňující, neboť primárně nebylo shledáno, že by žalobci v místě jeho bydliště hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy z důvodu svévolného násilí v situaci ozbrojeného konfliktu. Ani pokud by žalovaný možnosti vnitřního přesídlení neposoudil optimálně, na zákonnost napadeného rozhodnutí by tato skutečnost neměla vliv.
17. Žalovaný v napadeném rozhodnutí rovněž dostatečně zdůvodnil, proč žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu. Žalobce v zemi původu neuplatňoval politická práva, nemůže proto splňovat podmínky § 12 písm. a) zákona o azylu.
18. Pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, jehož se žalobce taktéž dovolává, je v kontextu žalobní argumentace rozhodující, zda mu může s přiměřenou pravděpodobností v budoucnosti hrozit pronásledování z důvodu jeho kurdského původu. I touto otázkou se žalovaný v napadeném rozhodnutí zabýval. Z informací o Turecku, s kterými žalovaný pracuje (Zpráva britského Ministerstva vnitra ze zjišťovací mise v Turecku z října 2019, informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 13. 11. 2020 o tureckých občanech kurdského původu), jakož i z judikatury, na kterou odkazuje ve svém vyjádření (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2020, č. j. 3 Azs 350/2019 – 78, ze dne 17. 1. 2019, č. j. 5 Azs 106/2018 – 30, ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 352/2018 – 46, či ze dne 7. 11. 2019, 2 Azs 75/2019 – 46), plyne, že samotná kurdská etnicita bez dalšího není důvodem pro udělení azylu. Nelze totiž tvrdit, že by každý Kurd čelil po návratu do Turecka pronásledování, případně že by Kurdové byli na trhu práce diskriminováni do té míry, že by to bylo azylově relevantní.
19. Jakkoliv nelze zcela vyloučit, že žalobce se ze strany soukromých osob v tomto mohl setkat s rezervovaným postojem, nejedná se dle informací o zemi původu o oficiální ani faktickou státní politiku. Naopak, dle zpráv žalovaného je v Turecku obecně pro Kurdy možnost důstojného života bez omezení či pronásledování. Kurdové mohou žít (a také žijí) ve všech oblastech země a vykonávají nejrozumnější zaměstnání. Skutečnost, že se žalobci nepodařilo najít práci ani v místě bydliště, ani v Istanbulu či Burse (příčemž dle vlastních

slov trval na práci pekaře a jiné zaměstnání odmítá), proto není bez dalšího z hlediska udělení azylu relevantní, a to ani v kombinaci s kurdským původem žalobce.

20. Na udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu není právní nárok a lze jej přiznat jen v případech hodných zvláštního zřetele, a i v takových případech je přiznání humanitárního azylu věcí správního uvážení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014 - 27). Mezi obvyklé důvody udělování humanitárního azylu lze zařadit například situaci osob zvláště těžce postižených či zvláště těžce nemocných; nebo osob přicházejících z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2017, č. j. 6 Azs 48/2017 - 26). Žalovaný důvody zvláštního zřetele v případě žalobce neshledal – žalobce je dospělý a je schopen zařizovat si své záležitosti sám (i v ČR pobývá mimo pobytové středisko). Celá jeho rodina žije v Turecku, kde má i materiální zázemí a vlastní tam dům. Tyto úvahy jsou dle krajského soudu srozumitelné a odpovídající individuálním okolnostem věci.
21. Skutečnost, že žalobce před odjezdem ze země původu zažádal o české vízum, které mu nebylo uděleno, je azylově irelevantní. Ani případná pochybení zastupitelského úřadu v procesu žádosti žalobce o vízum nemohou být důvodem udělení žádné z forem mezinárodní ochrany.

V. Závěr a náklady řízení

22. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
23. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 12. května 2022

Mgr. Filip Skřivan, v. r.
samosoudce